

Bedömargruppens yttrande rörande pilotutvärdering av master- och magisterprogram

Av Anders Burman, Karin Ebert, Ann-Sofie Köping och Adam Söderberg

På Fakultetsnämndens uppdrag och utifrån de under vårterminen 2018 tillkomna självvärderingarna för åtta utvalda master- och magisterprogram vid Södertörns högskola har bedömargruppen, bestående av Anders Burman, Karin Ebert, Ann-Sofie Köping Olsson och Adam Söderberg (studentrepresentant), författat föreliggande yttrande. På basis av yttrandet kommer Fakultetsnämnden att lämna ett omdöme om varje utvärderat utbildningsprogram.

Den pilotutvärdering med anledning av vilken yttrandet skrivits omfattar följande åtta program: Master's Program in Environmental Science (huvudområde miljövetenskap), masterprogram i företagsekonomi (huvudområde företagsekonomi), Master's Program in Media, Communication and Cultural Analysis (huvudområde medie- och kommunikationsvetenskap), masterprogram i historia (huvudområde historia), magisterprogram i historia (huvudområde historia), magisterprogram Infectious Disease Control (huvudområde miljövetenskap), magisterprogram Interactive Media Design (huvudområde medieteknik) samt magisterprogram i sociologi (huvudområde sociologi). Hälften av programmen är masterutbildningar, hälften magisterutbildningar. De fyra institutionerna Historia och samtidsstudier, Kultur och lärande, Naturvetenskap, miljö och teknik och Samhällsvetenskaper är representerade med vardera ett master- och ett magisterprogram.

I det följande behandlas de åtta aktuella programmen i den ovan nämnda ordningen. Då ansvariga för magister- och masterprogrammen i historia har tagit sig friheten att göra en gemensam självvärdering för ämnets båda program tas de även här upp tillsammans. Med utgångspunkt i de inskickade självvärderingarna lyfter vi genomgående fram tre punkter i respektive program:

- Allmän karakteristik av programmet
- Styrkor
- Utvecklingsområden

Därtill kommer en avslutande reflektion kring pilotutvärderingen. Här tar vi bland annat upp sådant som vi utifrån våra erfarenheter av detta arbete menar borde modifieras i anvisningarna till självvärderingarna inför den kommande utvärderingscykeln som är planerad att påbörjas under höstterminen 2018.

MASTERPROGRAM ENVIRONMENTAL SCIENCE

Allmän karakteristik av programmet

Det engelskspråkiga masterprogrammet, som i sin nuvarande form givits sedan 2014, har tre olika inriktningar: Environment, Communication and Politics (ECP), som ges i samarbete med Medie- och kommunikationsvetenskap, Ecosystem Management (EM) samt Infectious Disease Control (IDC). I alla tre fallen finns möjlighet att ta ut magisterexamen efter ett års studier, såvida studenten skriver en 15-poängsuppsats. Inom masterutbildningen skrivs annars en 30-poängsuppsats. På programmet varvas fördjupande inriktningsspecifika delkurser med breddande, tvärvetenskapliga delkurser som är gemensamma för två eller alla tre inriktningar. Ungefär hälften av studenterna som läser utbildningen kommer från andra länder än Sverige. Antalet förstahandssökande är förhållandevis stort (med som lägst 52 studenter per år), men det framgår inte hur många studenter som faktiskt har examinerats.

Styrkor

Att döma av självvärderingen är det fråga om inte bara ett välfungerande lärarlag och programråd, bestående av fem lärare (varav två professorer och en docent) samt två studentrepresentanter, utan också en av studenterna uppskattad utbildning. Professorer står för cirka 40 procent av undervisningen, medan motsvarande siffra för docenter är 25 procent. Samtliga undervisande lärare är också verksamma som forskare. Könslansen mellan lärarna är i stort sett tillfredsställande, även om manliga professorer undervisar mer än kvinnliga på programmet, framför allt under andra året. Att det finns en medvetenhet om denna problematik framgår av följande mening: ”Vi har en stor andel kvinnliga lektorer och docenter men bland professorerna är det en tydlig manlig dominans. Högskolans nya strategi för fördelning av interna forskningsmedel kommer tyvärr inte att hjälpa upp den situationen.”

På ett vederhäftigt sätt redovisas det hur studenterna genom de olika kurserna uppfyller de nationella lärandemålet. I programmet finns också en välfungerande rutin med kursvärderingar, som ställs samman av en institutionssekreterare innan de behandlas av programrådet, med efterföljande återkoppling till studenterna. I avseende på studentperspektivet ser det överhuvudtaget bra ut. Detsamma gäller för arbetslivskopplingen, med tydlig anknytning till relevanta myndigheter, företag och forskningsprojekt. Någon praktik förekommer däremot inte på programmet.

Utvecklingsområden

Utbildningen är på det stora hela föredömlig vad gäller internationaliseringsperspektivet, men det vore önskvärt att fler studenter läste delar av utbildningen utomlands. Här skulle det kunna vara aktuellt med en mobiltetstermin, som då – vilket vi återkommer till i våra avslutande reflektioner kring hela piloten – med fördel kan ligga under den tredje terminen.

I självvärderingen skrivs det klagörande om mångvetenskap och mångkulturalitet, men inget direkt om medborgerlig bildning eller hållbar utveckling. I synnerhet det sistnämnda måste dock sägas vara helt naturligt integrerat i detta masterprogram i miljövetenskap.

Även om studentperspektivet är övertygande framskrivet vore det önskvärt att ytterligare stärka arbetet med återkopplingen till studenterna efter avklarade delkurser. Noterbart är också att endast två av programmets tre inriktningar har studentrepresentanter i programrådet. Det är svårt att se några skäl till varför det inte kan vara en studentrepresentant för varje inriktning. På liknande sätt uppmuntrar vi gärna de ambitioner att starta någon form av alumniverksamhet som nämns i självvärderingen.

Av tabellen över antalet sökande framgår det att antalet förstahandssökande från Sverige sjönk kraftigt mellan 2017 och 2018, från 56 till 22 studenter. Det är en anmärkningsvärd försämring som dock inte kommenteras vidare. Något annat som nämns utan någon vidare precision eller förklaring är behovet av ”en fungerande laboratoriemiljö”. Här antyds en generell problematik för den miljövetenskapliga utbildning som ges vid Södertörns högskola, nämligen vad mer eller mindre tydliga brister i vad som kan kallas den naturvetenskapliga infrastrukturen får för kvalitetsmässiga konsekvenser.

I likhet med flera andra självvärderingar påpekas det att studievägledningen fungerar mindre bra på högskolan. Uppmärksammas görs även problemet med att höstterminens avslutande delkurs är uppdelad med ett avbrott för jul- och nyårshelgen. Slutsatsen kan inte vara någon annan än att det vore bättre med en terminsindelning som följer kalenderåret.

MASTERPROGRAM I FÖRETAGSEKONOMI

Allmän karakteristik av programmet

Det 2009 startade masterprogrammet i företagsekonomi har en särskild inriktning mot innovation och entreprenörskap. Förutom vissa delkurser är utbildningen på svenska. De tre första terminer består av en blandning av valbara och obligatoriska kurser, delvis samlästa med andra program. Under fjärde terminen skriver studenterna en 30-poängsuppsats. Programmet kan leda till en stor variation av professioner men är också förberedande för forskarutbildning. Många som läser masterprogrammet är redan yrkesverksamma och läser utbildningen som specialisering eller komplement. Studentunderlaget är stabilt, med sammanlagt 109 studenter under senaste femårsperioden.

Styrkor

Av självvärderingen framgår att programmet är väl strukturerat. Utbildningen har ambitiösa lärandemål vilkas uppfyllande underlättas av en genomtänkt struktur med fokus på själva uppsatsskrivandet. Med tydliga exempel visas det hur kursmålen uppnås och hur man i utbildningen arbetar konkret med formativt lärande.

På samma gång som utbildningen är professionsinriktad har den en tydlig forskningsanknytning. Lärare som undervisar inom sina forskningsområden blandas med externa föreläsare som ger naturliga kontakter med arbetslivet. Även växlingen mellan obligatoriska och valbara kurser framstår som välbalanserad.

På utbildningen har en rad pragmatiska rutiner utvecklats för att hantera olika möjliga problem. Det gäller för allt från samläsningen med andra masterprogram och det som här kallas internationalisering på hemmaplan till lösningen med att kompensera för de arbetande studenternas tidsbrist, med till exempel öppen mottagning och möjlighet att lämna telefonnummer för att bli uppringd av programansvarig. Det finns ett välfungerande programråd med regelbundna möten. Positivt är också att det inom ramen för programmet finns en öppning för utlandsstudier, även om inte särskilt många studenter tagit fasta på den möjligheten.

Skrivelsen i självvärderingen om mångkulturalitet, mångvetenskap och medborgerlig bildning liksom jämställdhet och hållbar utveckling visar att dessa perspektiv är naturligt integrerade i utbildningen utan att man gör någon större sak av det.

Utvecklingsområden

Som på många ställen inom högskolan, inte minst på masterutbildningar, vittnar självvärderingen om viss tidsbrist och underbemanning. Andra problem som känns igen från andra masterprogram, men som här framstår som särskilt påtagliga, handlar om få in- och utresande studenter, kulturkrockar (behov av interkulturell pedagogik!), genomströmningen vid uppsatsskrivandet och bristerna rörande studentrepresentanter och skriftliga kursvärderingar (vilket man i viss mån försöker kompensera med informella utvärderingar). Ett annat återkommande problem gäller den mindre väl fungerande studievägledningen.

Som mer anmärkningsvärt framstår att jämställdhet tycks komma i skymundan både i programmet och i ansökan. På programmet undervisar betydligt fler män, särskilt under andra året. Det förekommer inga kvinnliga professorer alls. Här kan rekommendationen inte bli någon annan än att strategiskt arbeta med att förbättra jämställdheten.

Lärlarlaget beskrivs som ”litet och välintegrerat”, vilket onekligen har sina fördelar, men nackdelen är att det kan bli alltför internt. Här finns det skäl att efterlysa en större öppenhet för samarbeten med såväl andra lärare inom företagsekonomin som andra ämnen inom högskolan.

I självvärderingen nämns att alumniverksamhet borde vidareutvecklas, vilket vore positivt. Redan nu förekommer gästföreläsningar och det finns en naturlig arbetslivsanknytning i både forskningen och programmet.

MASTER'S PROGRAM IN MEDIA, COMMUNICATION AND CULTURAL ANALYSIS

Allmän karakteristik av programmet

Det tvååriga masterprogrammet i media- och kommunikationsvetenskap (MKV) som ges på engelska startade 2009 och har sedan dess reviderats ett antal gånger. Utvecklats har till exempel en teknikklassad delkurs med fokus på digital medieproduktion som tidigare gavs av KTH. På utbildningen förekommer viss samläsning med andra program och ämnen, bland annat i delkurserna Academic English och Media and Environmental Communication. Med en tydlig internationell prägel är programmet inriktat mot kulturkritiska perspektiv på medier i ett globalt sammanhang. Majoriteten av studenterna är internationella och kommer från inte bara europeiska länder, inom och utanför EU, utan också länder som Tunisien, USA, Ghana och Bangladesh. Studentunderlaget är numera stabilt med cirka 12 antagna studenter per år (med en topp 2016 med 16 studenter). Från och med hösten 2018 görs förändringar i programmets utbildningsplan med tre valbara kurser under tredje terminen, vilket möjliggör utlandsstudier. Det är mestadels disputerade lärare som undervisar på programmet men även doktorander förekommer på vissa kurser.

Styrkor

Det sker en kontinuerlig och successiv utvecklingen av programmet med förankring i såväl en tät kontakt mellan programsamordnare och studenter som systematiska terminsutvärderingar med en kombination av digitalt frågeformulär och muntlig utvärdering. Utvärderingarna behandlas på ämnets kollegiemöten och vid en årligt återkommande sommarkonferens. Att intryck faktiskt tas från studenter, alumner och omgivande samhälle i utvecklingen av utbildningen kan exemplifieras av att studenterna numera skriver uppsats i stället för som tidigare artikel och forskningsrapport, liksom att man utifrån studenternas önskemål har infört en ny metodkurs och förlagt kursen Academic English tidigare i utbildningen. Specifika utvärderingsinsatser för att förbättra programmet har utförts, däribland en omvärldsanalys över likartade utbildningar både nationellt och internationellt. Nu genomförs en alumniundersökning. Allt detta framstår som föredömligt.

Något som säkert uppfattas som attraktivt hos många studenter är programmets vetenskapliga inriktning mot ett brett teoretiskt perspektiv och ett ifrågasättande av den västliga dominansen inom MKV-fältet. Empiriska studier bedrivs utifrån ett globalt perspektiv och utländska studenter ges möjlighet att skriva sin uppsats med material från sina hemländer. Studenterna har även kunnat följa med på forskningsresor på vissa valbara kurser i anslutning till ämnets forskningsprojekt (till exempel Eurovision Song Contest i Kiev 2017).

Ytterligare en styrka med programmet är att man försöker ta hänsyn till studenter med särskilda behov. Detta underlättas säkert av att programsamordnaren har en återkommande mottagningstid varje vecka och ett gott samarbete med International office.

Utvecklingsområden

MKV är i sig ett mångvetenskapligt ämne och visst samarbete finns med andra liknande ämnen. Detta samarbete skulle dock kunna utvecklas, inte minst med ämnen inom andra vetenskapsområden, exempelvis medieteknik och journalistik. De möjligheter till valbara kurser som beskrivs i självvärderingen verkar vara inom det egna ämnet, vilket minskar graden av mångvetenskaplighet.

Jämställdheten vad gäller undervisningen på programmet är på det stora hela god. Utifrån underlaget framgår det att manliga och kvinnliga lärare undervisar ungefär lika mycket under termin 2 och 4. Däremot går det inte att utläsa hur jämställdheten bland undervisande lärare ser ut under termin 1 och termin 3. Inom utbildningen undervisar fyra kvinnliga docenter. Ämnet har idag en manlig professor och en vakant professorstjänst.

Utbildningen saknar idag programråd, men bland annat som ett resultat av denna utvärdering diskuteras nu möjligheten att starta ett sådant. Det vore en positiv utveckling.

I självvärderingen framhålls att det behövs en kraftig ökning av stödet från studentavdelningen i frågor som antagning, mottagande av studenter samt studievägledning liksom en tydligare samordning mellan enheterna. Sådana frågor tenderar idag att landa på programsamordnarens bord, som har endast 15 procents nedsättning för att bedriva och utveckla programmet såväl strategiskt som innehållsmässigt.

Gällande hållbar utveckling hänvisas det till högskolans målformulering om kritiska samtal kring vår tids stora frågor, men perspektivet med hållbar utveckling tycks inte inta någon framträdande plats i själva kurserna. Vidare är det något otydligt om eller hur det sker något samarbete med det omgivande samhället och arbetsmarknaden inom ramen för programmet.

I utvärderingen framkommer att ämnet har samarbeten med University of Bremen, Goldsmiths College, London University och London School of Economics and Political

Science. Dock verkar det som att dessa samarbeten gäller forskarstuderande och hur det kommer masterutbildningen tillgodo framkommer tyvärr inte. Här finns en stor utvecklingspotential.

(Avsnittet om ”Utformning, genomförande och resultat” är bristfälligt beskrivet i självvärderingen, varför vi inte kan lämna några synpunkter på den delen.)

MASTER- OCH MAGISTERPROGRAM I HISTORIA

Allmän karakteristik av programmet

De båda programmen har en stabil grund i och med ämnesöverskridande samarbeten inom institutionen men också utifrån det faktum att magister- och masterprogrammen funnits i åtta respektive elva år. Förutom historia i allmänhet har inget av programmen någon särskild inriktning, men det förekommer en hel del samläsning med andra program på avancerad nivå på institutionen. Både magister- och masterprogrammet avslutas med en uppsats på 30 hp. Under de senaste fem åren har sammantaget 15 studenter varit registrerade på magisterprogrammet och 11 studenter på masterprogrammet.

Styrkor

Utbildningen har god forskningsanknytning, stor kompetensen inom personalstyrkan och ett tydligt, välformulerat och innehållsrikt kursutbud. I självvärderingen reflekteras det kring de nationella lärandemålen på ett övertygande sätt. Dessa specificeras och utvecklas i lokala lärandemål vilka framstår som konkreta och genomarbetade. Programmens nära samarbete med övriga program på avancerad nivå inom institutionen är en styrka och visar på stor utvecklingspotential. Med tanke på det förhållandevis låga antalet studenter, även på institutionens övriga magister- och masterprogram, framstår detta samarbete som önskvärt och lovvärt.

Att programmen har en ambition om att kurslitteraturen ska innehålla lika många kvinnor som män är positivt. Att det finns en strävan efter att i utbildningen inkludera litteratur som är skriven av undervisande personal stärker forskningsanknytningen.

I självvärderingen reflekteras det på ett förtjänstfullt sätt kring högskolans profilområden – mångkulturalitet, mångvetenskap och medborgerliga bildning – och hur dessa återfinns och realiseras i utbildningen. Mindre tydligt men ändå tämligen tillfredsställande är hur jämställdhet och hållbar utveckling integreras i utbildningen.

Utvecklingsområden

Vad gäller internationaliseringsperspektivet innehåller masterprogrammet endast en delkurs på engelska (Academic English). Resten av utbildningen, liksom hela magisterprogrammet, ges på svenska. Vi hade gärna sett en tydligare reflektion kring varför programmen inte innehåller

fler delkurser på engelska. Utan sådana kommer troligen inte inresande studenter att läsa hela eller ens delar av utbildningen. Här kan man ställa sig frågan om vilka fördelar utbildningen skulle kunnat haft av att fler engelskspråkiga studenter, utbytesstudenter och free-movers deltog i undervisningen, i synnerhet med tanke på det nu förhållandevis låga antalet studenter på programmen.

En svaghet gäller bristen på studentmedverkan. Det faktum att programmen i mycket liten utsträckning genomför kursvärderingar måste åtgärdas. Att ansvariga är tydliga med att detta är ett problem och att de strävar efter att så snart som möjligt åtgärda detta är positivt. Tydliga strukturer kring kursvärderingar och diskussioner med studentgrupperna om utbildningens innehåll är en kvalitativ utvecklingsmöjlighet. Dessutom hade det gärna fått skrivas mer om alumner och vilken form av verksamhet som finns för dessa.

Det framgår inte heller hur förändringen kring den individuella läskursen förankrats hos studentgruppen. Läskursen är omskriven på flera ställen i självvärderingen, men det klargörs aldrig tydligt varför den ska tas bort och vilka fördelar denna förändring kommer att leda till.

Matrisen över bemanningen, vilken det refereras till i löpande text, saknas. Men könsfördelningen bland undervisande lärare är i stort sett tillfredsställande, även om det ur jämställdhetssynpunkt är negativt att två kvinnliga professorer pensioneras medan endast en kvinnlig professor rekryterats. Det är önskvärt att man systematiskt arbetar för en jämn könsfördelning även på professorsnivå.

MAGISTERPROGRAM INFECTIOUS DISEASE CONTROL

Allmän karakteristik av programmet

Det ettåriga, engelskspråkiga magisterprogrammet Infectious Disease Control, med inriktning mot bekämpning av infektionssjukdomar, startade 2009 och har en utpräglad internationell prägel. En stor del av studenterna kommer från så kallade utvecklingsländer, även om den andelen minskade i samband med införandet av betalningsplikt. Det finns möjlighet för studenterna att fortsätta studierna inom ramen för den tvååriga miljövetenskapliga masterprogrammet, Master Program in Environmental Science, där Infectious Disease Control ingår som en av tre inriktningar. Eftersom flertalet studenter väljer att bara läsa magisterprogrammet, i många fall för att de inte har möjlighet att studera ytterligare ett år, betonas vikten av att det får finnas kvar. Av de 68 studenter som påbörjat utbildningen under de senaste fem åren har bara fyra tagit masterexamen medan 33 avlagt magisterexamen. Knappt hälften av studenterna är utländska.

Styrkor

Programmet erbjuder en utbildning som är unik i Sverige och som av allt att döma håller hög kvalitet. Lärolaget beskrivs som "sammansvetsat" och tycks fungera bra tillsammans. I den lika genomarbetade som klagörande självvärderingen redogörs det också för utbildningens lärandemål och hur studenterna genom olika delkurser förväntas uppnå dem. Det finns likaså goda rutiner för arbetet med kursvärderingar, vilka efter att ha sammanställts publiceras på programwebben. På så sätt har studenterna enkelt tillgång till äldre kursvärderingar. Överhuvudtaget tycks studentinflytandet fungera bra på programmet. Tydligt och positivt är även det som skrivs om utbildningens inslag av mångvetenskaplighet, mångkulturalitet, medborgerliga bildning liksom genusperspektiv och hållbar utveckling.

Utvecklingsområden

Under punkten "Personal" påpekas att en pensionsavgång är förestående. Det framkommer inte vilken position personen i fråga har inom programmet, men här kan det finnas ett orosmoln. Enligt tabellen över kompetensförsörjning står "kvinnlig professor" för cirka en tredjedel av undervisningen. Det framgår ej om det är fråga om en eller flera personer, men är det bara en

och den personen ska pensioneras så innebär det ett stort kompetensbortfall, i synnerhet med tanke på att den övriga undervisningen till allra största delen bedrivs av lektorer. En gång tidigare har utbildningen delvis ändrats beroende på kompetensbortfall – i det fallet i samband med att den molekylärbiologiska utbildningen på högskolan lades ned. Då tycks programmet inte tagit någon större skada av det, utan utbildningen anpassades till befintliga lärarresurserna. Inte desto mindre visar detta på möjliga problem kopplade till ett sådant förhållandevis litet kollegium som det här är fråga om.

Tre delkurser har en salstentamen, vilket framstår som anmärkningsvärt med tanke på att det är fråga om utbildning på avancerad nivå. Här kunde man i alla fall önskat en motiverande reflektion kring varför det förhåller sig på det sättet.

Med tanke på att utbildningen, med dess fokus på infektionssjukdomar och sjukdomsprevention, är unik i sitt slag i Sverige framstår det som något olyckligt att programmet inte har någon medicinsk forskningsanknytning på lärosätet liksom att det som ovan (i samband med den miljövetenskapliga masterprogrammet) kallades en naturvetenskaplig infrastruktur inte är så utvecklad som kanske vore önskvärt. Det är emellertid svårt att se hur man inom själva programmet kan göra så mycket åt det problemet. Nämnas kan dock att det redan nu förekommer gästföreläsningar från bland annat Karolinska Institutet.

I självvärderingen påtalas det önskvärda med fler stipendier på högskolan för att göra det möjligt för studenter från fattiga länder att läsa magisterprogrammet. Detta skulle säkert kunna få positiva effekter för inte bara det här programmet utan också för andra relevanta utbildningar. Men det är förstås en ekonomisk fråga som likaledes är svår att påverka inom programmets begränsade ramar.

MAGISTERPROGRAM INTERACTIVE MEDIA DESIGN

Allmän karakteristik av programmet

Det engelskspråkiga magisterprogrammet som har ett särskilt fokus på interaktionsdesign i relation till interaktiva medier startade 2006 och fick sin nuvarande form 2009. Programmet kommer att fasas ut och ersättas av ett tvåårigt masterprogram, med möjlighet att ta en ettårig magisterexamen. Den nya utbildningen beräknas starta höstterminen 2019 och bygger vidare på det här aktuella magisterprogrammet. I dagsläget består utbildningen av två terminer där den första terminen omfattar sex delkurser på vardera 5 hp, som avser att ge såväl teoretiska som praktiska kunskaper och färdigheter inom medieteknik. Den andra terminen består av ett större enskilt arbete (30 hp) med separata examinationsmoment och utgör en kombination av praktiskt design- och utvecklingsarbete och arbete med empiriska forskningsmetoder. Under de senaste fem åren har 54 studenter varit registrerade på utbildningen, med 16 studenter per år de senaste två åren.

Styrkor

Utbildningen är systematiskt utformad utifrån ett arbetslivsperspektiv. I självvärderingen framhålls att det finns en stor efterfrågan på medietekniska kunskaper på arbetsmarknaden och att studenterna vanligtvis får jobb efter utbildningen. Det finns en aktiv samverkan med näringsliv och omgivande samhälle. Utbildningen innehåller inslag av verkliga utvecklingsprojekt med externa uppdragsgivare. Intressant nog har man också inom medieteknikämnet kunnat erbjuda nyutexaminerade studenter (alumner) anställning som forsknings- och studentassistenter.

Magisterstudenterna inbjuds till ämnets högre seminarium för att få kontakt med aktuell forskning och erbjuds även på andra sätt att delta aktivt i forskningsprojekt. De har möjlighet att åka på (internationella) konferenser, vilket förstärker utbildningens forskningsinriktning. Dessutom skriver studenterna vetenskapliga artiklar som sitt examensarbete i stället för en traditionell uppsats.

Programmet har en tydlig internationell profil. De undervisande lärarna har en internationell förankring med samarbeten med kollegor vid flera utländska lärosäten. Samtliga lärare erbjuds nedsättning i tjänsten för att läsa högskolepedagogiska kurser.

I utbildningen utvecklar studenterna ett kritiskt förhållningssätt med fokus på personligt ansvar i yrkesrollen som ett led i den medborgerliga bildningen. Avseende mångkulturalitet är ambitionen att ta vara på den heterogena sammansättningen av studenter och deras tidigare erfarenheter. Design problematiseras ur ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis inom delkursen Critical Design, med inriktning på långsiktighet och konsekvensanalyser inom design. Ur jämställdhetssynpunkt agerar vissa studenter genusobservatörer inom ämnet, för att kompensera bristen på jämställdheten inom lärarkåren. Av samma skäl bjuder man in enbart kvinnliga gästföreläsare.

Elektroniska kursvärderingar genomförs regelbundet på delkursnivå. Dessutom görs informella formativa utvärderingar under utbildningens gång, inom enskilda kursmoment enligt modellen ”I wish – I like”, med möjlighet till omedelbar återkoppling och korrigeringar inom kursens tidsram. Nyligen har ämnesövergripande riktlinjer för kursvärderingar utarbetats, vilka dock inte beskrivs närmare i självvärderingen.

Utvecklingsområden

Det saknas kvinnliga professorer inom ämnet och majoriteten av kollegiet utgörs av män. Under första terminen bedrivs endast 18 procent av undervisningen av kvinnor medan motsvarande siffra för andra terminen är 25 procent. Således finns det en stor förbättringspotential vad gäller jämställdheten.

Det faktum att medieteknik som ämne är mångvetenskapligt hindrar inte att det kan vara intressant med ett utökat samarbete med andra ämnen på högskolan. Det skulle exempelvis kunna leda till fler kvinnliga lärare på kurserna och en utökad andel icke-västerländsk litteratur. Det finns inga valbara kurser inom ramen för magisterutbildningen.

Det saknas mottagningstid för studenterna. Även om programsamordnaren undervisar regelbundet på programmet och har kontakt med studenterna kan det vara problematiskt för en student att kontakta en examinerande lärare med allmänna synpunkter eller problem. Vidare saknas studentrepresentation i programrådet, vilket man enligt självvärderingen har för avsikt att åtgärda.

I självvärderingen poängteras flera förbättringar som kommer att ske i och med den nya magister- och masterutbildningen. Till exempel kommer större inslag av verkliga utvecklingsprojekt och samarbete med näringsliv och omgivande samhälle att ske, ett branschråd kommer att inrättas och samarbete med andra högskolor som KTH och Aalto University kommer att intensifieras. Inte heller fortsättningsvis verkar dock samarbetet med andra ämnen och utbildningar inom högskolan prioriteras.

För sin utbildning har medieteknik behov av speciallokaler för mindre grupper. Det kan vara intressant att utreda möjligheter till samarbeten med andra ämnen på högskolan kring lokaler för till exempel studiobaserat eller workshopbaserat lärande.

MAGISTERPROGRAM I SOCIOLOGI

Allmän karakteristik av programmet

Detta ettåriga magisterprogram började ges 2008. Programmet består av en termin med fyra 7,5 hp kurser och en 30 hp uppsatstermin. Alla delkurser samläses med studenter från masterprogrammet i sociologi. Programmet är på svenska, förutom metodkursen som ges på engelska (denna kurs samläses med studenter från företagsekonomi och statsvetenskap, liksom internationella studenter vid högskolan). Väldigt få studenter läser programmet; under vissa år har det varit enbart en eller ingen student alls på programmet.

Styrkor

Enligt självvärderingen anknyter programmet väl till aktuell sociologisk forskning. Alla lärare på programmet är disputerade och kompetensen är bred. Inom ämnet finns ambitionen att alla tillsvidareanställda lektorer ska ha kursansvar för åtminstone en egen delkurs.

För kursutvärdering använder sig programmet av webbenkäter för varje delkurs (vilka dock har låg svarsfrekvens med 40-60 procent). Återkoppling sker genom att resultaten av kursvärderingen, efter viss rensning, läggs ut på delkursens studiewebb samt diskuteras på ämnesrådet. Studenter ges även möjlighet att på andra sätt utveckla sina synpunkter.

Studenterna i magisterprogrammet deltar i högre seminarier. Det låga studentantal framställs i det perspektivet som något positivt då studenterna därigenom har möjlighet att vara med på högre seminarier. Överhuvudtaget finns det en nära dialog mellan studenterna och lärarna, inklusive möjligheter för informella akademiska diskussioner och feedback.

Utvecklingsområden

Den inte särskilt genomarbetade självvärderingen innehåller en hel del som är mer eller mindre svårförståeligt. Det gäller särskilt avsnittet ”Uppfyllelse av lärandemål” där det inte är lätt att begripa hur citat från olika studentuppsatser bevisar uppfyllelse av kursmålen. Klart står i alla fall att det låga studentantalet är ett nyckelproblem för programmet. Det leder bland annat till att opponering på uppsatser ibland inte är möjlig när det enbart finns en student. Eftersom studenterna är så få och intresset därtill är lågt finns det också en brist på studentrepresentanter. Av samma skäl finns det inte heller något programråd. Däremot diskuteras och analyseras

programmet i ämnesrådet. Studenterna kan också föra fram sina synpunkter genom mer informella kontakter med lärarna. Enligt självvärderingen finns en förhoppning att få ett större studentunderlag från studenter från näraliggande samhällsvetenskapliga ämnen. Det är ett arbete som framstår som högst motiverat.

Något som kort tas upp i självvärderingen är möjligheten att öka studentantalet genom att byta undervisningsspråk till engelska och därmed öppna upp för internationella studenter. Det argument som här förs fram emot att göra detta är knappast övertygande och det vore välkommet med en utförligare diskussion i frågan.

Ungefär hälften av studenterna på programmet har inte svenska som modersmål. I självvärderingen lyfts detta fram som något delvis positivt, inte minst i relation till högskolans tre profilområden, vilka annars behandlas väl kortfattat. Mångvetenskaplighet samt medborgerlig bildning nämns i en rubrik, men inte vidare i texten. Även om det påpekas att jämställdhet är en naturlig del av den aktuella forskningen framgår det inte på vilket sätt det kommer till uttryck i utbildningen. Vad gäller hållbar utveckling sägs det perspektivet hittills varit försummat. Arbete med detta pågår dock i och med utvecklingen av ett masterprogram i sociologi med inriktning mot ledarskap för hållbar utveckling, i samarbete med nationalekonomi och företagsekonomi. Programmet har inga naturliga kontakter med arbetslivet och det görs inga direkta insatser för alumniverksamheten från programmets sida.

Självvärderingen nämner en tydligare forskningsanknytning som ett annat utvecklingsområde, där det vore bra att lägga mer tid på ”hantverksmässigt analysarbete”, snarare än som nu ha huvudsakligt fokus på vetenskapsfilosofi. Det verkar vara en rimlig och välmotiverad förändring.

I självvärderingen framhålls det att man inom programmet arbetar med horisontell och vertikal progression. Det låter intressant men även här är det svårt att förstå vad detta innebär i praktiken.